

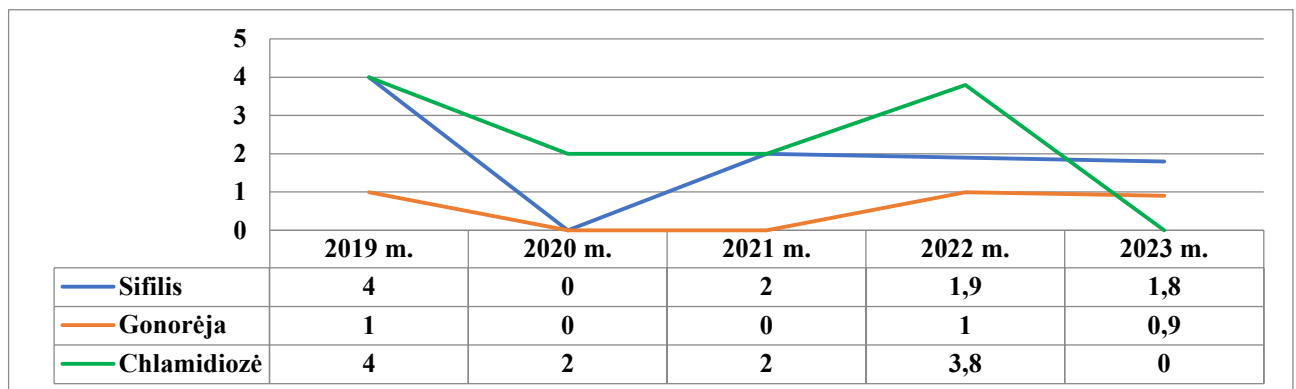
Sergamumas lytiškai plintančiomis ligomis ir ŽIV/AIDS Šiaulių mieste 2023 m.

Lytiškai plintančios infekcijos – tai infekcijos, kuriomis užsikrečiama visų rūšių lytinių santykių (vaginalinių, oralinių, analinių) metu nuo šiomis infekcijomis užsikrėtusio lytinio partnerio.

Šių infekcijų paplitimo veiksniai yra įvairūs: socialiniai - ekonominiai (urbanizacija, migracija, turizmas), demografiniai (vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas, ankstyvas lytinis gyvenimas), elgsenos (tradicinių normų ir draudimų susilpnėjimas, moterų emancipacija), medicininiai (ligų sukėlėjų atsparumo vaistams padidėjimas, savigyda, nepakankamas infekcinių židinių išaiškinimas), socialiniai - kultūriniai (tėvų įtakos vaikams sumažėjimas, požiūrio į lytines normas pokyčiai, alkoholio, narkotikų vartojimas, prostitucija).

Šiaulių mieste 2023 m. buvo užregistruoti 3 nauji (2022 m. – 7 atvejai) lytiškai plintančių infekcijų atvejai. Buvo užregistruoti 2 sifilio ir 1 gonorėjos atvejais. Chlamidiozės nebuvo registruota.

Šiaulių mieste 2019 – 2023 m. laikotarpiu sergamumo sifiliu, gonorėja ir chlamidioze rodikliai kito netolygiai (žr. 1 pav.). Daugiausiai per laikotarpį buvo užregistruota chlamidiozės (13) atvejų, mažiausiai – gonorėjos (3) atvejų.

**1 pav. Sergamumas sifiliu, gonorėja ir chlamidioze Šiaulių miesto savivaldybėje,
2019–2023 m. (100 000 gyv.)**

Šaltinis: Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

Lyginant sergamumo sifiliu rodiklius 2023 m. didžiuosiuose Lietuvos miestuose matyti, kad sergamumas šia lytiškai plintančia infekcija Vilniaus ir Kauno miestuose mažėjo antrus metus iš eilės, Klaipėdos ir Panevėžio miestuose kiek padidėjo, o Šiaulių mieste išliko panašus kaip ir 2022 m.

2019 – 2023 m. laikotarpiu didžiausi sergamumo sifiliu rodikliai buvo Vilniaus miesto, mažiausi – Panevėžio miesto (žr. 1 lentelę).

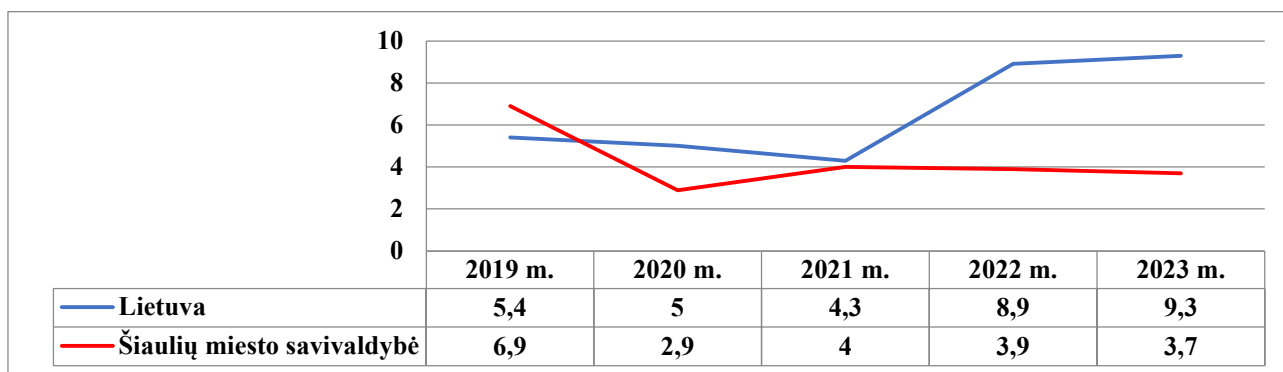
1 lentelė.

Sergamumas sifiliu Lietuvos didžiuosiuose miestuose 2019-2023 m. (100 000 gyv.)

Eil. Nr.	Administracinė teritorija					
		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1	Vilniaus m.	8,8	4,4	10,7	8,9	6,2
2	Kauno m.	5,2	1,7	8,0	2,7	1,6
3	Klaipėdos m.	3,4	2,0	2,6	2,6	3,2
4	Šiaulių m.	4,0	0,0	2,0	1,9	1,8
5	Panevėžio m.	0,0	3,5	1,1	1,1	2,3

Šaltinis: Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

Lietuvoje 2023 m. užregistruoti 267 nauji ŽIV infekcijos atvejai, t. y. 15 atvejų daugiau nei 2022 m., Šiaulių mieste – 4 atvejai (toks pat atvejų skaičius, kaip ir pernai). Šalies sergamumo ŽIV infekcija rodiklis buvo 9,3/100 000 gyv., Šiaulių miesto – 3,7/100 000 gyv. (žr. 2 pav.). Naujų ŽIV infekcijos atvejų skaičius Lietuvoje 2020 – 2021 m. mažėjęs, nuo 2022 m. didėjo antrus metus iš eilės, o Šiaulių mieste išliko tolygus.

2 pav. Nauji ŽIV infekcijos atvejai Šiaulių miesto savivaldybėje ir Lietuvos Respublikoje 2019-2023 m. (100 000 gyv.)

Šaltinis: Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

Lyginant naujus ŽIV infekcijos atvejus didžiuosiuose Lietuvos miestuose matyti, kad 2023 m. Klaipėdos, Vilniaus ir Panevėžio miestuose sumažėjo, Kauno mieste – padidėjo, o Šiaulių mieste išliko toks pat, kaip ir pernai. 2019 – 2023 m. laikotarpiu daugiausiai naujų ŽIV infekcijos atvejų buvo nustatyta Vilniaus mieste, mažiausi – Panevėžio mieste (žr. 2 lentelę).

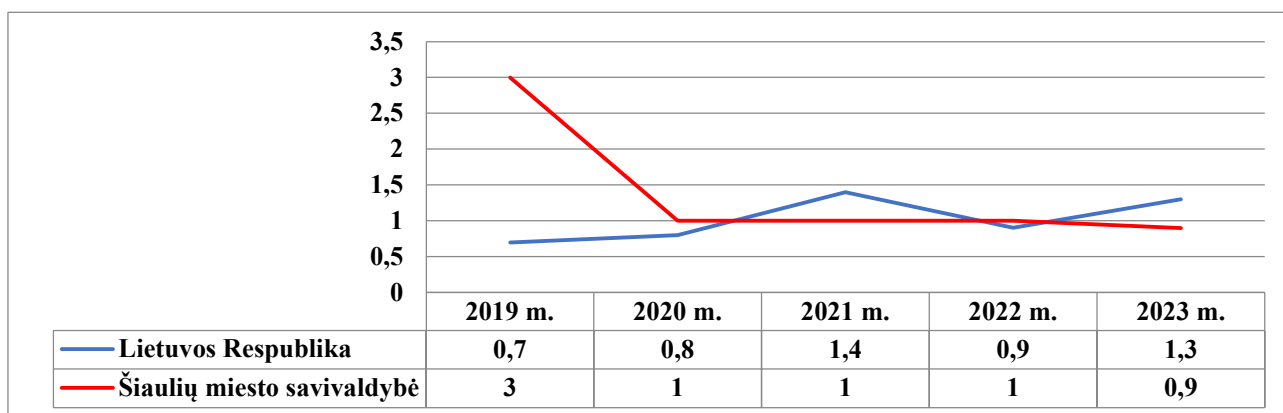
2 lentelė.

Nauji ŽIV infekcijos atvejai Lietuvos didžiuosiuose miestuose 2019-2023 m. (100 000 gyv.)

Eil. Nr.	Administracinė teritorija					
		2019m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1	Vilniaus m.	11,5	7,1	9,1	10,1	9,1
2	Kauno m.	5,2	3,1	2,4	2,3	7,3
3	Klaipėdos m.	8,7	12,1	9,2	7,8	7,6
4	Šiaulių m.	6,9	2,9	4,0	3,9	3,7
5	Panevėžio m.	4,6	2,4	3,4	4,6	3,5

Šaltinis: Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

Lietuvoje 2023 m. užregistruoti 37 nauji AIDS ligos atvejai, t. y. 12 atvejų daugiau nei 2022 m., Šiaulių mieste – 1 atvejis (toks pat atvejų skaičius, kaip ir pernai). Sergamumas AIDS liga per penkerius (2019 – 2023) metus kito netolygiai ir Lietuvoje (nuo 0,7 iki 1,4/100 000 gyv.), ir Šiauliuose (nuo 0,9 iki 3,0/100 000 gyv.) (žr. 3 pav.).

3 pav. Nauji AIDS ligos atvejai Šiaulių miesto savivaldybėje ir Lietuvos Respublikoje 2019-2023 m. (100 000 gyv.)

Šaltinis: Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

Lyginant naujus AIDS ligos atvejus didžiuosiuose Lietuvos miestuose matyti, kad 2023 m. Panevėžio ir Kauno miestuose nebuvo iš vis registruota, Vilniaus mieste jų skaičius sumažėjo, Klaipėdos mieste – padidėjo, o Šiaulių mieste išliko toks pat kaip ir 2022 m.

Aukščiausi sergamumo AIDS liga rodikliai 2019 – 2023 m. laikotarpiu buvo Klaipėdos mieste (kito nuo 0,7 iki 6,6/100 000 gyv.), žemiausi – Panevėžio mieste (kito nuo 0,0 iki 1,2 /100 000 gyv.) (žr. 3 lentelę).

3 lentelė.

Nauji AIDS ligos atvejai Lietuvos didžiuosiuose miestuose 2019-2023 m. (100 000 gyv.)

Eil. Nr.	Administracinė teritorija					
		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1	Vilniaus m.	1,1	0,9	1,8	1,9	1,7
2	Kauno m.	0,0	0,7	1,0	0,0	0,0
3	Klaipėdos m.	3,4	1,3	6,6	0,7	2,5
5	Šiaulių m.	3,0	1,0	1,0	1,0	0,9
6	Panevėžio m.	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0

Šaltinis: Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

Apibendrinimas

- Sergamumas lytiškai plintančiomis ligomis Šiaulių mieste 2023 m. sumažėjo. 2019 – 2023 m. laikotarpiu mieste daugiausiai buvo užregistruota chlamidijos atvejų, mažiausiai – gonorėjos atvejų.
- 2023 m. sergamumas sifiliu Vilniaus ir Kauno miestuose mažėjo antrus metus iš eilės, Klaipėdos ir Panevėžio miestuose kiek padidėjo, o Šiaulių mieste išliko toks pat kaip ir 2022 m.
- Naujų ŽIV infekcijos atvejų skaičius Lietuvoje 2020 – 2021 m. mažėjęs, nuo 2022 m. didėjo antrus metus iš eilės, o Šiaulių mieste išliko tolygus.
- Naujų ŽIV infekcijos atvejų skaičius 2023 m. Klaipėdos, Vilniaus ir Panevėžio miestuose sumažėjo, Kauno mieste – padidėjo, o Šiaulių mieste išliko toks pat, kaip ir pernai 2022 m.
- Lietuvoje 2023 m. užregistruoti 37 nauji AIDS ligos atvejai, t. y. 12 atvejų daugiau nei 2022 m., Šiaulių mieste – 1 atvejis (toks pat atvejų skaičius, kaip ir pernai).
- Naujų AIDS ligos atvejų 2023 m. Panevėžio ir Kauno miestuose nebuvo iš vis registruota, Vilniaus mieste jų skaičius sumažėjo, Klaipėdos mieste – padidėjo, o Šiaulių mieste išliko toks pat kaip ir 2022 m.